

## 28. Cleda i cabanes (Planoles)

Informador: Joan Duñach i Coll

Edat: 76 anys

Transcritors: M. Adam, J. Veny, L. Pons

Enquestadors: M. Ros, L. Pons

Data: 10 juliol 1967

28

### Cleda i cabanes

(Planoles)

Iə βər'akə (...) | ,atrəs kə s fan t,od də p'eðrə | kuβ'ertəz də | əz β,am puʒ,an  
ləs p³r'ets 'k,om unə kəz'etə | i ſ,ɔ sə d'iw | unəs pər,edz əλ,a pəl kust'at | ləs  
tr,es pər,ets kə f'an | lə də: rəð,erə i ðəλ'c | kw'atrə lº fərmən | λəβ,ɔrəz lə  
β'an | lə β,an əkuruλ'an | kom ,unə kəpəλ'etə | i lə β'an | lə β'an də' rəkuβr,in  
əm λ'çəs | də ləz mət,ef'səs p'eðrəs | ək,estəs p,eðrəz gr'ans | k,eð un d əλy  
f'is | i λəβ,ɔrəz ja k'asən | unə p,eðrə yr'csə | pər təp'al: | I w,eku k'eλ | (...)  
ləs <1>,unə yl'εβə | <2> pərk,ε no s i pl,ɔyi e ð'ins | <3> əʃ əʃ,ɔ kə j ,a pər ket  
pr'ats | <4> un ,erβə s'i'l,erβə kə <5> | si | no n'o | <6> d ,atrəs kə ləs f,an d'ə:  
| də f'ustə | (...) əm ləz β,arəz əf'is | bews? | ək,i n j a ,unə ðə yr'csə | k,om ez  
,arə əʃə sər,jə unə β'ar | unə β,arə yr'csə | kom k,om lə β,iyə sər,erə ð unə  
k'azə | <7> i λəβ'ɔrəs | i β,am puž,an ləz β,arəz da kust,at ə kust'at | (...) si n j  
,a f'ɔrsəs | ,unəz mez əsp'esəz ,unəz mes kl'arəs | ,unə βr,əŋkə ðə p'i u β,ɔfus  
pər s'otə | pərk,ε la yl'εβə n,o'lə t,erə no k,ajyi ð'ins | (...) ək,estəz no n i β,an  
də pr'ets | (...) dəf də yl'ε də f'ustə | (...) d,eʃən un dəλ,ɔ pər surt,i l f'um | <8>  
pər surt,i l fu'm i u ,unə ſəmin'ελə | əl f,ək ez ðə t'ərə | <9> t'əldu | <10> əʃ'c  
<11> | əl i k,estə kəb'ɔrkə | ənək,i tən,im əl kust,um kə wn rəm,at arə no s fa  
y,ajrə j'a | əl f,εjəm bəʃ,a ðə lə munt,ajəl β'espər | i n,əβə: ðurm,i n əl k'ams  
| i λ,a ja tən,iən unəs kl'e | unəs kl'εðəs | <12> i tə ... ənd,az u kl'εðəs  
| ləs kl,εðəz erən un ,atrə k'ɔzə | ləs kl,εðəz ,erən unə k,ɔzə k ,ənaβə m  
kw,atrə λ,atəz u s'in | i kl,arəz l unə f'is | l,unə ðə l'atrə | p'r,ɔlz ənd'as

<1> Familiar de l'informant: «Gleva».

<2> Enquestadora: «La gleva per fer la [...].»

<3> Enquestadora: «Què és la gleva?».

<4> Enquestadora: «Una herba?».

<5> Familiar de l'informant: «[...] l'arrenquen amb l'arrel i tot».

<6> Enquestadora: «No hi posen [...]?».

<7> Enquestadora: «Ah, ja».

<8> Enquestadora: «Un què?».

<9> Enquestadora: «Què?».

<10> Enquestadora: «Sí us plau?».

<11> Enquestadora: «Com va això?».

<12> Familiar de l'informant: «Uns andars».

28

### Cleda i cabanes

(Planoles)

La barraca ...; atres\* que es fan tot de pedra, cobertes de ... es van pujant les parets  
com una caseta i això se diu ... unes parets allà pel costat, les tres parets que fan, la de  
radere\* i dallò,\* quatre la formen; llavores\* la van ... la van acurullant\* com una ca-  
pelleta i la van ... la van de ... recobrint amb lloses de les mateixes pedres; aquestes  
pedres grans queda un dallò\* aixís\* i llavores\* ja cacen\* una pedra grossa per tapar el  
... el hueco\* aquell ... les ...

Una gleva.

Perquè no s'hi plogui a dins.

Aix... això que hi ha per aquests prats ...

Una herba, sí, l'herba que ...

Sí. No, no; d'atres\* que les fan de ... de fusta ... amb les barres aixís,\* veus? Aquí  
n'hi ha una de grossa, com és ara això seria una barr... una barra grossa, com ... com la  
biga serrera d'una casa.

I llavores\* hi van posant les barres de costat a costat ..., si n'hi ha forces,\* unes  
més espesses, unes més clares, una branca de pi o boixos per sota perquè la gleva no  
... la terra no caigui dins ...; aquestes, no n'hi van de parets ... de f... de gle... de fusta  
..., deixen un dallò\* per sortir el fum.

Per sortir el fum, u... una xeminella,\* el foc és de terra ...

Toldo\* ...

Això ...

El ... questa\* cavorca\* enaquí\* tenim el costum que un ramat, ara no es fa gaire  
ja, el feien baixar de la muntanya el vespre i anava a dormir en els camps i allà ja te-  
nien unes cle... unes cledes.

I te... Andars o cledes; les cledes eren una atra\* cosa, les cledes eren una co-  
sa que anava amb quatre llates o cinc, i clares, l'una aixís,\* l'una de l'atra,\* però  
els andars són fets de bastons de boix i són més espessos, d'avellaner; i amb allò,

I som f,edz ðə βəst,onz ðə β'of | i s,om mez əsp,εsuz ðə βəyən'e | i mb əγ'c: |  
səy,onz əl rəm,at kə j 'a | si: z γr'ɔs | n ,e<sup>dz</sup> ðə məste m,ez: i si n'o | ək,i ls  
pəʒ,εzuz ja n t'enən | k,ε<sup>ls</sup> pəʒ,εzus kə ðəy,ɔ ja^n t,enən də l un ,aŋ p<sup>o</sup> l 'atrə |  
j,a ls tenəm f'ets | <13> lə kəβ'ɔrkə | əyəβ'ɔrəz əl ,ez unə k,ɔzə ðə f'ustə |  
k,om ən ək,εstə k'aʃə | nom,es kə β'a be f'is | tumb'aðə | j a lə p,ɔrtə l pər  
dəβ'an | s əf'ekə lə lə p'ɔrtə | i p,ɔzəz um punt,al i ʌəβ'ɔrəs | k,eð uβ'ɔrtə | i  
tu t f,ikəz əy,a ðəð,inz i si d b,ɔs təŋk,a m kl,aw pər d,ins təβ'e t (...) | əm b'uru  
| es kom 'un | kom un ,aβrə t'ɔrt | furəð'ad də k,om unəs k'a kom əʃ,ɔ kestəs  
k'aməs | p,ɔzəz unəs k,aməz ðə f'ustə | i ʌəβ,ɔrəz əl s'oβrə | dəl b'uru | ənək,i  
əj fan um fur,at əy,a wn 'atrə | i ʌəβ,ɔrəz əst,enən unə m,antə pər 'al | p<sup>r</sup> uŋ  
k,as kə pl'ɔyi | p̚rɔ ʌy,ɔ no z g,ajrə səy'u | (...) ke si fa β,en təβ,e sə n u mp'ɔrtə

<13> Enquestadora «I la cavorca?».

segons el ramat que hi ha, si és gros n'ets de mester\* més, i, si no, aquí els pagesos ja en tenen; quests\* pagesos que d'allò ja en tenen de l'un any per l'atre\* ja els tenen fets.

La cavorca,\* allavores\* el ... és una cosa de fusta com en aquesta caixa, només que va ... ve aixís,\* tombada, hi ha la porta al per davant,\* s'aixeca la ... la porta, hi poses un puntal i llavores\* queda oberta i tu et fiques allà dedins i si et vòs\* tancar amb clau per dins tabé\* et ...

Un burro\* és com un ... com un arbre tort, foradat de ... com unes ca... com això aquestes cames, poses unes cames de fusta i llavores\* al sobre del burro,\* enaquí\* hei\* fan un forat, allà un atre,\* i llavores\* estenen una manta per alt,\* per un cas que plogui, però allò no és gaire segur ... [per]què si fa vent tabé\* se n'ho emporta.